

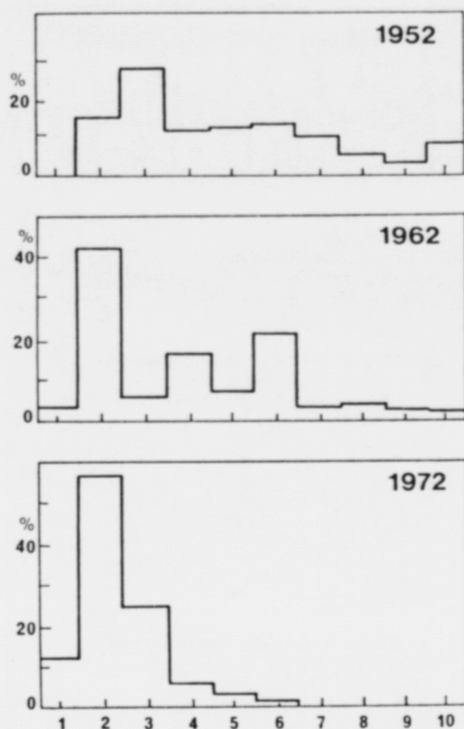

Fig. 39. Alderssammensætningen i fangsterne af sild fra Nordsøen i 1952, 1962 og 1972.

er kortini ein forðing beint í lötuni, það er væntandi kapaciteturinn á sjálvum "tyningartippinum", til að gera av við sildina, í tí lötun hon er komin í brenniköna, úttanvert sjálfv "krematoríð" í Fuglafirði. Það skotbráðið verður stutt vita eftir!

OLDFASHIONED FISKIFRÓÐI

Færoyingar hava saman við Íslendingum kannað sær 250 000 tons av norskari sild (hon er so komin úr Noregi og hesu ferð man tað so passa við fiskifrøðini hjá Henrikki Old, siga vit). Men er hetta nú so? Skal hetta ikki heldur lesast soleiðis: "Íslendingar hava við býtinum 44 (skip) til 5 (skip) kannað sær 250 000 tons av sild, úr norskum øki, sum í lötuni er í færoyiskum øki, men als ikki í íslenskum økið". (hetta er so tað, ið stendur eftir, líkamikið hvussi tað so víkur og vendir og hvussi tað so verður sagt).

FØROYINGAR

Og Færoyingar tað er í hesum føri Eiler Jacobsen og hansara familja og so teir (og teirra familjur kanska), ið varða av 4 øðrum stovnsøðarum. Skip sum fyrri nógvum árum síðani skuldu havt verið høgd upp, umsmeltað og brúkt til okkurt við skili í, tí at eisini skipini sjálvi eru eitt ófatuligt oyðsl av bæði tilfari og kapitali! At hugsa sær sjálfv ikki 1

millión tons av sild var nóg mikið til at fornta henda flota við!

SKILAMENN

Hevði tað ikki verði ein idé, um Óli Breckmann, ella onkur annar skilamaður við skili fyrri tølum, tók og roknaði eitt sindur uppá hetta ólukkuliga roknistykki hjá Eileri Jacobsen, hvussi ber tað til at ein skilamaður sum Eiler ikki fer eftir pengunum, sum eru í sildini, heldur enn at liggja og oysa havið tómt, og so, um skamma stund, aftur enda úti í tí somu ringu rásini við ongum tilfangi. Er hetta alt uppá tross? Eg meini so við, sigur tað ikki klikk okunstaðni, tá tað nú verður skrivað, at hesar flytbaru sildapumpustøðir, eru so dýrar í rakstri, at tað eru ikki ráð, til hjá einum tí einasta av hesum mekanismum, at sigla inn á Skálafjørðin (Bakkafrost) til Hans á Bakka, við einum sindri, hann kundi gjørt pening burtúr? Og um nú Hans á Bakka sigur at tað er ov tíðliga at taka sildina, hon er hvørki vaksinn ella feit nokk - sildin altsó - er tað so ikki rætt, at so er? Og er tað tá rætt, yvirhøfur, at taka sildina?

EINKI ER NÝTT UNDIR SÓLINI

Hetta við at søgan endurtekur seg, tá umræður okkurt negatívt og eingin lektur um vón er stórður trupulleiki í sær sjálvum,

men at hetta hendir í lívskeiðnum hjá sama manni við 30 ára millumbili, tað er bara ovboðið, og tað førir til at man fer at undrast á hvat tað er fyrri ein lívsáskoðan tilfíkir menn grunda sína tilveru á. At mennskað skal føra kríggj móttvegis náttúruni mundi neyvan vera ætlanin við skapanini hvørki av náttúruni ella av menniskjum (ið eru partur av náttúruni, eins og dýrin og fiskarnir), í øllum førum sambært Bðiðluna, so sum skrivað stendur í Prædikarin 3. Kapítul, ørindini 17 til 21.

IKKI NÁTTÚRU-BROYTINGAR MEN OVURFISKING

Eg komi nú aftur til hetta við sannføringini og prógvunum um at tað vóru ikki sokallaðar náttúrubroytingar, ið førdu til at sildin hvarv fyrri skjótt 30 árum síðani, sjálfv um allir heimansins grannskarir ikki við vissu kundu siga um tað var tað eina ella annað. Tað hevur altíð verið trupult at arbeiða við granskning av tí í fyrirgongur í náttúruni og hav- og fiskifrøðin hevur verið nakað av tí mest trupla og ikki minst tíðarkevjandi at fáast við. Tað er eitt sera rúgvismiki tilfar og tað tók langa tíð og nógva orku, við handamegi at finna út hvat, ið rørdi seg í heimans høvum. Nógvar mátingar vóru tað als ikki peningur og umstøður, at arbeiða viðari við. Ikki fyrr enn teldurnar gjørdust meira vanligar, er eitt høvi komið til, at draga burtúr nýggj úrslit og niðurstøður úr øllum tilfarinum, ið var fingið til vega, soleiðis at rættari meira nágreinilg úrslit blivu at miða seg eftir. Stórir munur er á nú, heldur enn fyrri bara fáum árum síðani. Millum hesi úrslit eru langtíðarkanningarnar av aldursansetningini av sild í veiðuni hjá 100 tals veiðuførum í fleiri ártiggjur.

JØRGEN MØLLER CHRISTENSEN

Úr bókini hjá fyrrv. varaforsetanum í Altjóða Havgrannskaraðnum og stjórnum fyrri Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser Jørgen Møller Christensen havi eg lænt hetta brotið, um úrslitið av kanningunum av aldursansetningini yvir eitt langt tíðarskeið. Tað er (leysliga umsett) soljóðandi: "Niðurgongdin í veiðuni, í byrjanini av 1970 um, hevur verið nóg stór orsök til at vera bangin um framtíðina fyrri sildafiskiskapinum, men hyggur ein neyvari eftir

fonginum og serliga eftir hvussi hesin er samansettur til aldurs, so eru enn stórrí orsøkir til alvarsligan ampa og man fær samstundis váttan um, at henda gongd er íkominn av fiskiskapinum - og ikki av sokallaðum náttúrligum orsøkum". (sí sulu-myndirnar)

"Hyggur ein til dømis eftir aldursansetningini av veiðu sildini fyrri árin 1952, 1962 og 1972 - t.v.s. við 10 ára millumbili - so sæst at fongurin er býttur út á nógvar aldursbólkar, eisini sild, ið er eldri enn 10 ár vóru vanligar í fonginum. Fiskiskapurin eftir ungsild var valla byrjaður tá og nøgdin av tveyrágamlari smásild vóru sera lítlar. Í 1962 broytist myndin nakað, nú eru tað tær 2 ára gomlu smásildirnar, ið domnerað fongin, og nakað av eitt ára gamlari smásild er eisini í blant, men tað finnst støðugt nakrar eldri sildir ímillum. Í 1972 er myndin fullkomuliga broytt. Smásildin domnerar nú heilt veiðuna og bert ein lítill brøkpartur av sildini nær tí 4. árinum, áðrenn hon er fiskað. Fiskiskapurin hongur nú í einum tunnum tráð, tí alt stendur og fellur við stóðdini á tveimum árgangum, fiskiskapurin er tá vorin óstabilur. Svíkur gýtingin eitt ár ella tvey, so fer veiðan at kollapsa. Eisini um tú fiskar tað sama tali av sildum sum hagartil fiskað, so vil vektin gerast munandi minni. Lági meðalaldurin í stovninum goymir ein alvarsligan vanda fyrri hvørt fiskiskapurin kann halda fram".

IKKI HELVT AV ROGNUM Í UNGSILD

"Hvøðvudsøkin er tann at tali av eggum ein sild gýtur, veksur við aldrinum, frá 45 000 hjá 3 ára gomlum fiski, til umleið 100 000, hjá einari 6 ára gamlari sild. Tað at tað við árunum eru vorðnar færri og færri eldri sildir, orsakað av intensiva fiskiskapinum, hevur so aftur borið í sær at tað eru gýtt færri og færri eggjarogn hvørt ári fylgjandi".

VÆNTADU AT STOVNURIN VAR UPPFISKADUR

"Tað gekk bert javnt niður á bakka og aftan á 1965 kom so væntaða skæðli, í totala eggjamassanum" (sí kurvumynd).

OG TÁ FÁA VIT NÁTTÚRLIGAR BROYTINGAR

Men ikki fyrr enn nú byrja náttúrligu (ikki broytingar men avleiðingar) umframt náttúrligu variati-

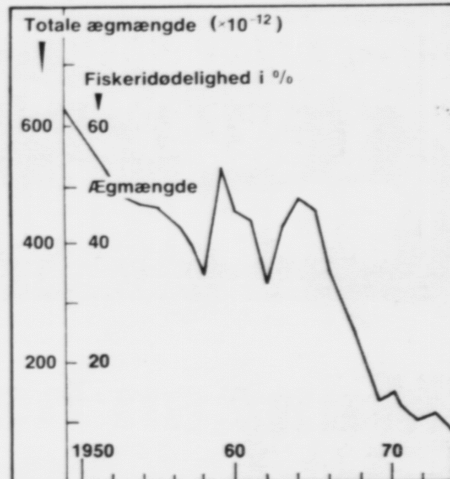

Fig. 40. Den nedadgående kurve viser antallet af gydte sildeæg i Nordsøen pr. år. Den kan tages som et udtryk for størrelsen af bestanden af voksne sild. Den opadgående kurve viser det antal sild i procent, der årligt fjernes fra bestanden ved fiskeri 1949-1974.

ónirnar at gerða seg álvarsliga galdandi ja, tær verða avgerandi, so avgerandi, at tað verður ein spurningur um liv ella deyð! Náttúrligu variati-ónirnar eru har altíð og náttúran tekur hædd fyrri tilfíkir, tað ger hon við síni ríkiligheit og tað einasta tú vanligar merkir til hesar variati-ónirnar er, at nógvar ár er ríkiligt og onnur ár minni ríkiligt til, av náttúruváðum. Men tá menn brynja seg og gera seg út til akkurat at leggast á, at bróta niður náttúrunnar egnu kompensatorar (í hesum føri margfaldið og ríkiligheitina) og taka tveir grundleggjandi faktorar út úr vistfrøðiligu skipanini, tá hevur menniskað gravað sína egnu grøv, og tað skuldi ikki verið so torført at skilt. Í hvørt fall so langt, at tað slappst undan,

at blíva útsettur fyrri reinum tvassi og vrøvli, frá landsins til starv mætastu monnum.

VANVITTUGT

At vera farnir í holt við at gera av við heimans ríkasta fiskastovn einaferð afturat, tað er so fantastisk at tað er ikki fatuligt. Tað er vanvittugt og so langt av allari leið, at einans og bert hetta gospeljamrandi-fólkið, í stupidari vón um nakað imaginært betri, kann finna uppá nakað tílíkt!! Niðurstøðuna av einari tilfíkir handling, eru tað ikki orð fyrri, men úrslitið hevur givið og gevur seg sjálfv. Tann ið orkar tað kann bert lita seg íkring. Kringumstøðurnar - eru - niðurstøðan!

j.smith.

8-mannafar

Sera lítið brúkt frambygt 8-mannafar úr Kaldbak við 32 HK Leyland motori til sølu.

Tlf. 71798

4-mannafar

av glasfipur við 9,8 HK Mercury og øðrum til sølu.

Tlf. 48832

DANNY TRANSPORT

- tá okkurt skal koyrast ella goymast

Tlf. 19192